

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118012064
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118012064.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a JUDr. Mariána Mačuru na verejnom zasadnutí konanom dňa 01.04.2020 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. poriadku na podklade odvolania obžalovaného K. P. z r u š u je v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/116/2018 zo dňa 18.12.2019 výrok o treste u tohto obžalovaného.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému K. P., nar. XX.XX.XXXX v F., trvale bytom F. XXX, okr. J., t. č. vo väzbe od XX.XX.XXXX

u k l a d á

podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. d), l), § 37 písm. h), m), § 41 ods. 1 Tr. zákona ú h r n n ý trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody z a r a d ť u je do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného G. P. proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/116/2018 zo dňa 18.12.2019.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/116/2018 zo dňa 18.12.2019 bol obžalovaný K. P. uznaný vinným zo spolupáchateľstva zločinu ublíženia na zdraví podľa § 20 k § 155 ods. 1 Tr. zákona v jednočinnom súbehu so zločinom lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona, z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- spolu s obž. G. P., ods. V. J. a ods. ml. U. D. v čase okolo 02.30 hod. dňa 5.5.2018 v Prešove na Hlavnej 62 na chodníku spoločne, bezdôvodne fyzicky napadli po chodníku prechádzajúcich H.. H. E. a jeho brata H. E., a to tak, že ich pästami opakovane udreli do hlavy v dôsledku čoho obaja poškodení spadli

na zem, kde ďalej pokračovali v útoku, pričom ich opakovane udierali päťami a kopali nohami do hlavy a do rôznych častí tela, následkom čoho H.. H. E. podľa znaleckého posudku utrpel zlomeniu tela sánky vpravo s minimálnym posunom úlomkov s poškodením pravého dolného zubného nervu, zlomeninu uhla sánky vľavo s minimálnym posunom úlomkov, ktoré si vyžiadali dobu liečenia 6 až 8 týždňov a H. E. utrpel podľa znaleckého posudku mnohopočetné pomliaždenie hlavy, pomliaždenie pravej podočnicovej oblasti, pomliaždenie ľavej strany hrudníka a pomliaždenie chrbta pravého chodidla, ktoré si vyžiadali dobu liečenia 10 až 14 dní; následne V. J. a ml. U. D. odišli z miesta činu, kde ostali K. P., G. P., U. O., C. H. a A. H., pričom K. P. a G. P. sa po napadnutí vrátili k H.. H. E. a H. E., ktorí v tom čase ležali na chodníku a opakovane ich viackrát udreli päťami a kopancami do rôznych častí tela, pričom následne K. P. pristúpil k ležiacemu H. E. a snažil sa vybrať z ľavého vonkajšieho vrečka bundy ležiaceho H. E. peňaženku, v ktorej sa v tom čase nachádzalo minimálne 150,- Eur a keď sa mu to nedarilo, tak vrecko rukami a zubami roztrhal a peňaženku zobral, následne K. P., G. P., U. O., C. H. a A. H. s touto peňaženkou odišli po Hlavnej ulici smerom k autobusovej stanici v Prešove, kde si K. P., G. P., U. O. a C. H. rozdelili medzi sebou peniaze, ktoré našli v peňaženke H. E. a tieto použili na svoju potrebu,

a obž. G.. P. bol uznaný vinným zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona, prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a prečinom podielníctva podľa § 231 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- spolu s ods. V. J., obž. K. P. a ods. ml. U. D. v čase okolo 02.30 hod. dňa 5.5.2018 v Prešove na Hlavnej 62 na chodníku spoločne, bezdôvodne fyzicky napadli po chodníku prechádzajúcich H.. H. E. a jeho brata H. E. a to tak, že ich päťami opakovane udreli do hlavy v dôsledku čoho obaja poškodení spadli na zem, kde ďalej pokračovali v útoku, pričom ich opakovane udierali päťami a kopali nohami do hlavy a do rôznych častí tela, kde obžalovaní K. P., G. P. a ml. E.G. spôsobili poškodenému H.. H. E. zlomeninu tela sánky vpravo s minimálnym posunom úlomkov s poškodením pravého dolného zubného nervu, zlomeninu uhla sánky vľavo s minimálnym posunom úlomkov, ktoré si vyžiadali dobu liečenia 6 až 8 týždňov a obž. G. P., ods. V. J., obž. K. P. a ods. ml. U. D. spôsobili poškodenému H. E. mnohopočetné pomliaždenie hlavy, pomliaždenie pravej podočnicovej oblasti, pomliaždenie ľavej strany hrudníka a pomliaždenie chrbta pravého chodidla, ktoré si vyžiadali dobu liečenia 10 až 14 dní; následne ods. V. J. a ods. ml. U. D. odišli z miesta činu, kde ostali obž. K. P., obž. G. P., ods. U. O., ods. C. H. a A. H., pričom obž. K. P. a obž. G. P. sa po napadnutí vrátili k H.. H. E. a H. E., ktorí v tom čase ležali na chodníku a opakovane ich viackrát udreli päťami a kopancami do rôznych častí tela, pričom následne obž. K. P. pristúpil k ležiacemu H. E. a snažil sa vybrať z ľavého vonkajšieho vrečka bundy ležiaceho H. E. peňaženku, v ktorej sa v tom čase nachádzalo minimálne 150,- Eur a keď sa mu to nedarilo, tak vrecko rukami a zubami roztrhal a peňaženku zobral, následne obž. K. P., obž. G. P., ods. U. O., ods. C. H. a A. H. s touto peňaženkou odišli po Hlavnej ulici smerom k autobusovej stanici v Prešove, kde si obž. K. P., obž. G. P., ods. U. O. a ods. C. H. rozdelili medzi sebou peniaze, ktoré našli v peňaženke H. E. a tieto použili na svoju potrebu,

za čo im bol uložený

obžalovanému K. P. podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. d/, l/, § 37 písm. h/, m/, § 41 ods. 1 úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a

obžalovanému G. P. podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, 5, § 37 písm. h/, m/, § 41 ods. 1 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodený H. E. bol so svojím nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný K. P. dňa 27.12.2019 a obžalovaný G. P. ihneď po jeho vyhlásení.

Obžalovaný K. P. predložil dôvody odvolania prostredníctvom svojho obhajcu. V nich vyslovil, že sa s rozhodnutím súdu nestotožňuje a poukazuje na to, že v prípravnom konaní vo svojej výpovedi priznal a oľutoval spáchanie skutku. Urobil tak aj na hlavnom pojednávaní, keď vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku. Dôkazy produkované v prípravnom konaní nasvedčovali, že skutok mal spáchať, ako aj konanie, ktoré zahŕňalo fyzický atak voči pošk. H.. E., ktorému mala byť spôsobená ujma na zdraví kvalifikovaná ako ťažká ujma na zdraví, avšak dôkazy produkované na hlavnom pojednávaní nedávali dostatočný podklad na možné jednoznačné konštatovanie jeho viny z fyzického ataku na pošk. H.. E., a čo viac, jeho konanie v tomto smere negujú. Inými slovami, na hlavnom pojednávaní v rámci vykonávania dôkazov došlo k tak závažnej zmene dôkaznej situácie, ktorá jednoznačne nesvedčí v jeho násilné konanie voči poškodenému H.. E., a teda nesvedčí v jeho podiel na vzniku zranení (kvalifikovaných ako „ťažkých“), a teda nesvedčí v jednoznačné a bezpochybné možné konštatovanie jeho viny za toto konanie. V rámci vykonávania dôkazov na hlavnom pojednávaní bolo jednoznačne preukázané, že sa síce zapojil do bitky, ale bil sa iba s poškodeným H. E. (teda poškodeným, ktorému bola spôsobená ťažká ujma na zdraví). Tieto skutočnosti preukazujú práve výpovede obžalovanej U. O. a C. H., ktoré vo svojich výpovediach pred súdom jasne, zrozumiteľne a s logickou následnosťou popisali okolnosti spáchania skutku s tým, že zhodne uviedli, že on osobne poškodeného H.. E. fyzicky neatakoval. Menované náležite vysvetlili rozpory vo svojich výpovediach z prípravného konania. Preto je zrejme, že výpovede urobené pred súdom a teda popis skutku učineny v ich výpovediach pred súdom je pravdivý a obžalované pred súdom popisali priebeh incidentu tak, ako sa skutočne stal. Rovnako poukázal aj na výpoveď svedkyne A. O. urobenej pred súdom dňa 06.03.2019, ktorá jasne označila už odsúdeného U. D. za osobu, ktorá zlomila kopancom poškodenému H.. E. sánku. Zo znaleckého posudku č. 9/2019 H.. J. R., znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie stomatológia, ako aj z jeho výpovede urobenej pred súdom dňa 18.12.2019 vyplýva, že zranenie H.. E. bolo spôsobené jedným úderom, ktorý bol presný a takej intenzity, že spôsobil túto zlomeninu. Je teda evidentné, že zranenie H.. M. E. bolo spôsobené odsúdeným U.. D.. Je potrebné opakovanne tiež uviesť, že trestný čin spáchal vo veku blízkom veku mladistvých a k spáchaniu skutkov sa priznal, ich spáchanie úprimne oľutoval, čo napokon súd zohľadnil vo svojom rozhodnutí v podobe priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. d/, l/ Tr. zákona. Nestotožnil sa však s úvahami súdu pri ukladaní trestu, ktorými dospel k záveru o zákonnosti nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov. Takto uložený trest, vzhľadom na spôsob spáchania činu, následok, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, považuje za nezákonný a nespravodlivý. Po citácii ustanovenia § 34 ods. 4, 5 Trestného zákona uviedol, že svojím prístupom v rámci trestného konania dal dostatočnú záruku súdu, že práve toto konanie ako také malo dostatočný vplyv na jeho nápravu a viac sa protiprávneho konania nedopustí. Teda jeho nápravu možno očakávať už v dôsledku prebiehajúceho procesu, ktorý mal náležitý výchovný vplyv na jeho správanie a uvedomenie si, že vedenie takéhoto života je zlé a nebude viesť k ničomu inému, ako k tráveniu života v „base“. Preto má za to, že rozhodnutie súdu je vzhľadom na všetky tieto skutočnosti, ako aj na vykonané dôkazy neprimerane prísne, nemajúce oporu v príslušných ust. Tr. zákona a teda nespravodlivé. Možno teda jednoznačne uzavrieť, že jeho náprava bude účinne zabezpečená aj trestom pri dolnej hranici trestnej sadzby trestného činu najprísnejšie trestného. Je zjavné, že len takto uložený trest pri posúdení všetkých relevantných okolností pri ukladaní trestu, bude možné považovať za zákonný, adekvátny a teda spravodlivý. Rešpektujúc uznesenie krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/38/2019 a vzhľadom na vykonané znalecké dokazovanie navrhol, aby krajský súd zrušil výrok o treste a uložil mu úhrnný trest odňatia slobody na dolnej hranici, resp. pod dolnou hranicou trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Písomné dôvody odvolania predložil aj obžalovaný G. P. prostredníctvom svojho obhajcu. Po rekapitulácii výrokov napadnutého rozsudku vyslovil, že napadnutým odsudzujúcim rozsudkom bola porušená ústavná zásada prezumpcie neviny (čl. 50 ods. 2 Ústavy SR č. 460/1992 Zb. v platnom znení ako aj čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd - ústavný zákon č. 23/1991 Zb.) v spojení s ďalšou zásadou trestného konania, a to zásadou náležitého zistenia skutkového stavu veci. Podľa zásady prezumpcie neviny každý, proti komu sa vedie trestné konanie (trestné stíhanie), sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Prezumpcia neviny znamená, že nedokázaná vina má rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevina, a teda obvinený nie je povinný svoju nevinu dokazovať. Zo zásady prezumpcie neviny vyplývajú pravidlá pri dokazovaní a to in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného); ak zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, treba rozhodnúť v prospech obžalovaného, čomu zodpovedajú dôvody oslobodenia spod obžaloby, najmä dôvody uvedené v § 285 písm. a) a c) Tr. por., a obžalovanému musí byť vina preukázaná; obžalovaný nie je povinný dokazovať žiadnu skutočnosť, a to ani skutočnosť svedčiacu v jeho prospech; ak obžalovaný niektorú

okolnosť nepoprie, nemožno z toho vyvodzovať záver, že táto okolnosť zodpovedá skutočnosti; rovnako ak obžalovaný k svojmu tvrdeniu nepredloží dôkazy, nemožno z toho vyvodiť záver, že také tvrdenie je nepravdivé; odsudzujúci rozsudok môže byť pritom vydaný len v prípade, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obžalovaného, a v prípade, ak vina obžalovaného nie je preukázaná, musí byť obvinený oslobodený spod obžaloby podľa § 285 Tr. por.. Dodržanie ústavnej zásady prezumpcie neviny je úzko previazané na zásadu náležitého zistenia skutkového stavu veci. Náležité zistenie skutkového stavu veci je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci zahŕňa jednak zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, povinnosť orgánov činných v trestnom konaní obstarávať dôkazy z úradnej povinnosti (označuje sa aj ako vyhľadávacia zásada), právo strán obstarávať dôkazy, a tiež povinnosť orgánov činných v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou pristupovať k objasňovaniu okolností a vykonávaniu dôkazov svedčiacich proti obvinenému a okolností a dôkazov svedčiacich v prospech obvineného. Z požiadavky náležitého zistenia skutkového stavu veci vyplýva, že orgán činný v trestnom konaní musí vykonať také dôkazy, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť. Ak vykonané dôkazy v konaní pred súdom nebudú stačiť na uznanie viny obžalovaného, bude nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby (pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo). Z toho vyplýva, že dôvodné pochybnosti sa vzťahujú nielen na samo zistenie skutkového stavu, ale aj na možnosť obstarania a vykonania ďalších dôkazov, ktoré by tento skutkový stav, resp. vykonané dokazovanie zmenili. Dôvodnú pochybnosť Trestný poriadok nedefinuje. Podľa teoretických výkladov treba ňou chápať takú pochybnosť, ktorá spôsobuje, že orgán, ktorý rozhoduje vo veci na základe starostlivého a nestranného zhodnotenia všetkých vykonaných dôkazov, by bol taký nerozhodný, že by nemohol urobiť záver, že skutočnosť naplňajúca znak trestného činu sa stala, t.j. nezískal vnútorné presvedčenie o vine obvineného. V rozpore so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu veci je postup orgánu činného v trestnom konaní, ktorý by v konaní nezohľadnil dôkaz v prospech obžalovaného, ktorý je významný pre náležité zistenie skutkového stavu. Trestný poriadok ustanovuje, že primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona vyjadreným v ustanovení § 1 a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatelov a uskutočnenie spravodlivého procesu. K tomu sa následne viaže úprava jedného z dôvodov zrušenia rozsudku odvolacím súdom, keď podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku odvolací súd zruší rozsudok súdu prvého stupňa, ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy. Konajúci súd pochybil, keď na základe ním zisteného skutkového stavu ho uznal za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spáchaných formou spolupáchateľstva. Pochybenie spočíva v tom, že z vykonaného dokazovania bez ďalších pochybností bolo preukázané iba spáchanie prečinu výtržníctva a podielníctva, ale nebolo jednoznačne preukázané, ktorý z obžalovaných, akým spôsobom, resp. dielom sa pričínil o vznik ujmy na zdraví poškodených. Z vykonaného dokazovania má za to, že nebolo nepochybne preukázané ako došlo k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví poškodeného H. E.. Z celého prípravného konania, ako aj z konania pred súdom nevyplývajú žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné jeho konanie kvalifikovať ako spolupáchateľstvom dovolí si citovať - podľa ustálenej judikatúry a súdnej praxe sa na prekvalifikovanie trestného činu spolupáchateľstvom podľa ust. § 20 Trestného zákona vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch základných podmienok a to spáchanie trestného činu spoločným konaním a úmysel k tomu smerujúci. Z dôkazov zabezpečených v tomto konaní vyplýva, že aj keď obžalovaní pôsobili protiprávnym konaním proti tomuto istému predmetu útoku, tak konali bez predchádzajúcej dohody o budúcom spoločnom konaní s tým, že každý z nich konal z vlastného rozhodnutia, bez úmyslu konať spoločne. Jeho konanie je treba chápať ako súbeh páchatelov, nie ako páchatelstvo, kedy chýba jednotiaci úmysel spôsobiť ťažkú ujmu, z uvedeného dôvodu takýto následok mu nie je možné pričítať. Má za to, že jeho konanie je možné kvalifikovať iba ako prečin výtržníctva. Zároveň poukázal na tú skutočnosť, že aj keď znalec H. R. mechanizmus vzniku poranenia poškodeného popísal, žiaden z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní bez pochybností ho neusvedčuje zo spôsobenia vážnej ujmy na zdraví poškodeného, ktorej dôsledkom bolo posúdenie jeho konania ako zločinu ublíženia na zdraví. Z predloženého znaleckého posudku ako aj z výsluchu znalca H. R. vyplýva, že k vážnej ujme na zdraví poškodeného mohlo dôjsť aj na základe jedného úderu/kopu, ale aj na základe viacerých. A práve táto skutočnosť je právne významná z dôvodu existencie odôvodnených pochybností o tom, že práve jeho konaním malo dôjsť k vážnej ujme na zdraví poškodeného. V právnom štáte je neprípustné použiť represívnu sankciu vo forme trestného postihu za nepreukázané konkrétne

konanie jednotlivca vo vzťahu k spôsobenému následku, v tomto prípade ujme na zdraví poškodeného. Opakovane poukazuje na fakt, že je sporné, ktorým úderom, ktorej osoby došlo k vážnej ujme na zdraví poškodeného, poukazuje na rozporné výpovede svedkov, obžalovaných a najmä na odsúdenie E. D., jedného zo spoluobžalovaných, ktorý bol vyčlenený na samostatné konanie a priznal sa k tomu, že udieral a kopal poškodeného, pričom podľa výpovede svedkov, práve jeho údery a kopy mali spôsobiť vážnu ujmu na zdraví poškodeného. Uvedené skutočnosti predstavujú dôvodné pochybnosti, že sa skutok nestal tak, ako je uvedený v obžalobnom návrhu a najmä v odsudzujúcom rozsudku. Zásadný rozpor bol vo výpovediach poškodených, svedkov a obžalovaných v tom, ako mal prebehnúť útok a kto na ňom z obžalovaných ako a koľko participoval, a tento nebol dokazovaním odstránený, práve naopak, predstavuje dôvodné pochybnosti, pre ktoré mal súd rozhodnúť v prospech obžalovaného, čomu zodpovedajú dôvody oslobodenia spod obžaloby, najmä dôvody uvedené v § 285 písm. a) a c) Tr. por. Obžalovanému vina (vo veci obvinenia za zločin a prečin ublíženia na zdraví) nebola preukázaná, a odsudzujúci rozsudok môže byť pritom vydaný len v prípade, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obžalovaného, a v prípade, ak vina obžalovaného nie je preukázaná, musí byť obvinený oslobodený spod obžaloby podľa § 285 Tr. por. Preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že ho spod obžaloby oslobodí zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a za prečin výtržníctva a podielníctva mu uloží trest v rozsahu vykonanej väzby.

Na podklade takto riadne a včas podaných odvolaní obžalovanými ako osobami na to oprávnenými, krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku postupom podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaniami nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil že odvolanie obžalovaného K. P. je čiastočne dôvodné a odvolanie obžalovaného G. P. je neopodstatnené.

Odvolací súd v prvom rade preskúmaval správnosť procesného postupu konajúceho súdu, pretože jeho nezákonnosť by spôsobila aj nezákonnosť napadnutého rozsudku. V prerokúvanej veci obaja obžalovaní mali možnosť vyjadriť sa ku skutku kladenému mu obžalobou za vinu, z nich obž. K. P. pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní dňa 23.01.2019 po zákonom poučení využil svoje právo dané mu procesným predpisom a podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku vyhlásil, že je vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní nevyplývajú žiadne pochybenia v postupe konajúceho súdu po tomto vyhlásení a preto odvolací súd považuje prijaté vyhlásenie obžalovaného v súlade so zákonom. Obžalovaní tiež mali možnosť predkladať návrhy na vykonanie dôkazov, mali možnosť ich vykonávať a predložiť argumentáciu o svojej nevine, resp. o zmiernení svojej viny v rámci záverečnej reči a posledného slova. Obaja obžalovaní boli v tomto konaní zastúpení obhajcami, ktorí ich práva reálne uplatňovali. Za daných zistení potom odvolací súd skonštatoval, že právo na obhajobu bolo u nich dodržané.

Konajúci súd vykonal dokazovanie v súlade s pravidlami stanovenými procesným predpisom a jeho rozsah už postačoval na ustálenie namietaných skutkových zistení i u obž. G. P.. U obžalovaného K. P. so zreteľom na jeho vyhlásenie o vine odvolací súd skutkové zistenia nepreskúmaval, pretože v dôsledku prijatia jeho vyhlásenia v zmysle § 307 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania proti výroku o vine, o čom bol aj riadne poučený pred jeho vyhlásením o vine. Odvolací súd tak nemal zákonný podklad na preskúmanie skutkového stavu, ktorý sa týkal tohto obžalovaného.

Konajúci súd v dôvodoch napadnutého rozsudku podrobne rozviedol obsah vykonaného dokazovania, poukázal na skutočnosti, z ktorých vychádzal pri ustálení skutkového stavu a rozviedol aj úvahy, ktorými sa riadil pri uznaní viny a právnom posúdení skutkov. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je v rozsahu stanovenom v § 168 ods. 1 Tr. poriadku a keďže hodnotenie dokazovania odvolací súd považuje v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku, v celom rozsahu si dôvody osvojil a odkazuje na ne.

Z pohľadu odvolacích námietok uplatňovaných obž. G. P., ktorý popiera spoluúčasť na spôsobení ťažkého následku na zdraví poškodeného H. E., považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí sp. zn. 5To/38/2019 zo dňa 03.09.2019 poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorých pred doplnením dokazovania vyplývalo, že obžalovaný G. P. sa

zúčastnil na útoku smerujúcom aj voči poškodenému H.. H. E., k čomu sa priznal nielen obžalovaný G. P., ale z takéhoto konania ho usvedčili aj obžalovaná A. H. a obž. Ľ. J., pritom počas útoku udieral poškodených nielen päšťou, ale aj kopal do nich. Na fyzickom útoku smerujúcom proti H.. H. E., ktorý utrpel závažnejšie poranenia sánky, a proti H. E. sa zúčastnili minimálne obž. K. P., E. D., ods. Ľ. J. a zúčastnil sa ho aj obž. G. P.. Aj keď sa menovaní postupne pridávali k útoku na poškodených, podľa názoru odvolacieho súdu nemožno toto ich konanie posudzovať ako súbeh páchatelov, ale ide o spolupáchatelstvo k žalovaným trestným činom ublíženia na zdraví.

Súdy v mnohých svojich rozhodnutiach vysvetľujú pojem spolupáchatelstvo z hľadiska naplnenia všetkých znakov toho ktorého trestného činu. Súdna prax ustálila, že o spoločné konanie ide vtedy, ak každý zo spolupáchatelov uskutoční svojim konaním všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo keď každý zo spolupáchatelov svojim konaním uskutočnil len niektorý zo znakov skutkovej podstaty trestného činu, ktorá je potom naplnená len súhrnom týchto konaní, alebo aj vtedy, keď konanie každého zo spolupáchatelov je aspoň článkom reťaze, pričom jednotlivé činnosti - články reťaze smerujú k priamemu vykonaniu trestného činu a len vo svojom celku tvoria jeho skutkovú podstatu a pôsobia súčasne (R 36/1973). Pri úmyselných trestných činoch v prípade spolupáchatelstva platí, že každý zo spolupáchatelov sleduje svojim konaním spoločný cieľ a ním je porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného Tr. zákonom. V prípadoch trestných činov ublíženia na zdraví možno spoločný úmysel spôsobiť inému ujmu na zdraví vyvodiť predovšetkým z miesta a času spáchania skutku, zo spôsobu vedeného útoku, použitia intenzity útoku a tiež podľa miesta na tele poškodeného, kde bol útok vedený (spoločným cieľom môže byť spôsobenie ľahkej alebo ťažkej ujmy na zdraví). Za spoločný úmysel viacerých páchatelov spôsobiť inému ujmu na zdraví nemožno považovať len ich účasť na skutku v presne rovnakom čase, páchatelia sa totiž môžu svojim konaním podieľať na vzniku poranení u poškodeného útokom aj v obmedzenom časovom rozpätí, platí však, že konajú na tom istom mieste, v rozhodnom čase, kedy prebieha skutkový dej a počas toho istého útoku, následkom ktorého je ujma na zdraví. Spoločnému konaniu nemusí predchádzať ústna dohoda, postačuje ak spolupáchatel sa mlčky pripojí ku konaniu, ktoré už začal iný páchatel.

V posudzovanom prípade sa odvolací súd stotožnil s námietkou, že medzi obžalovanými nedošlo k ústnej dohode o napadnutí poškodených H.. E. a M. E., k čomu vypovedali všetci tam zúčastnení, a na tento záver možno usudzovať aj z náhodného stretnutia obžalovaných s poškodenými. Obž. G. P. začal fyzický útok na poškodeného M. E. ako prvý, k nemu sa pridali obžalovaní K. P. a ods. E. D., ktorí obdobným spôsobom útočili aj na ďalšieho poškodeného H.. M. E. a to údermi päšťou alebo kopaním predovšetkým do oblasti hlavy. Vzájomne sa pridávali k útokom na oboch poškodených registrujúc svoje útoky, pričom práve táto forma útoku a zistený spôsob útoku vedený na oblasť hlavy u oboch poškodených (konanie rovnakej povahy) poukazuje na spoločný úmysel k spôsobeniu ujmy na zdraví. Motiváciou ich konania bola obrana poškodeného H.. M. E. pred útokom D. P. na jeho brata M. E.. Za daných zistení je potom odôvodnený záver, že fyzický útok na poškodených bol ako celok spoločným konaním zúčastňujúcich sa na tomto útoku a že všetky poranenia objektívne zistené pri lekárskej vyšetrení poškodených sú následkom ich spoločného konania a teda každý z nich by mal zodpovedať za tento následok, pokiaľ sa bez rozumných pochybností nepreukáže, že niektorý z páchatelov sa na spôsobení ťažšieho následku nepodieľal. Tak tomu bolo vo vzťahu ods. Ľ. J., ktorému bol podľa konajúceho súdu dokázaný iba útok na hrudník poškodených, v dôsledku ktorého nemohli byť poškodenému H.. M. E. spôsobené poranenia sánky. Práve preto v tomto prípade nemôže byť konanie obžalovaných posudzované ako súbežné páchatelstvo, keďže nebol preukázaný odlišný zámer ich konania.

Vo svetle takéhoto hodnotenia dôkazov potom neobstojí argumentácia obž. D. P., že z konania nevyplývajú žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné jeho konanie kvalifikovať ako zločin ublíženia na zdraví s následkom ťažkej ujmy vo forme spolupáchatelstva. Ak obžalovaný poukazuje aj na závery znaleckého dokazovania, z ktorých nevyplýva, aby on spôsobil ťažké poranenie sánky poškodenému H.. E., v tomto smere odvolací súd mu dáva za pravdu, pretože znalec z odvetvia zubného lekárstva nie je oprávnený posudzovať, kto spôsobil poranenia poškodeným, to musí ustáliť súd. Ak obžalovaný D. P. poukazuje na existenciu dôvodných pochybností plynúcich z výpovedí obžalovaných a poškodených, odvolací súd ešte raz na tomto mieste poukazuje na samotnú výpoveď obžalovaného D. P., z ktorej vyplýva, že poškodených zbili bezdôvodne, zbili ich všetci naraz, nemali to podelené, kto koho bude biť, nevie koho udrel a ako. Jeho tvrdenia o účasti na bitke poškodených boli verifikované výpoveďami obž. A. H. a obž. Ľ. J.. Skutočnosť, že poškodení nevedeli popísať priebeh skutkového deja

opisovali ho stručne, každý iba časť zo svojho pohľadu, zásadným spôsobom nespochybňuje konanie obžalovaného potvrdené inými dôkazmi. Práve preto odvolací súd považuje záver o vine u obž. D. P. za logické vyústenie hodnotenia dôkazov konajúcim súdom ako vecne správne a zodpovedajúce výsledkom vykonaného dokazovania.

Obžalovaný G. P. naplnil svojím konaním, keď úmyselne napadol iného a spôsobil mu za účasti aj iných osôb ťažkú ujmu na zdraví a ľahkú ujmu na zdraví, čo zodpovedá právnej kvalifikácii zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona a § 156 ods. 1 Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona. Forma spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona sa však viaže iba na prečin a zločin ublíženia na zdraví. Okrem toho obžalovaný D. P. spáchal aj prečin podielníctva, pretože na seba previedol finančné prostriedky, ktoré obž. K. P. násilím odňal z dispozície poškodeného M. E., o čom obž. D. P. hodnoverným spôsobom vedel, keďže pri odňatí peňaženky z dispozície poškodeného H. M. E. bol prítomný. Prečin podielníctva spáchal obž. D. P. samostatným skutkom, avšak právnu vetu, v ktorej sa konštatuje jednočinný súbeh všetkých trestných činov odvolací súd opraviť nemohol, pretože by došlo k rozhodnutiu v jeho neprospech a bránila tomu zásada zákazu zmeny postavenia k horšiemu, čo je nižšie rozvedené.

Následne odvolací súd preskúmaval výrok o treste. Obž. R. P. sa domáhal uloženia miernejšieho trestu na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby a obž. D. P. po oslobodení spod skutkov kvalifikovaných ako trestné činy ublíženia na zdraví navrhoval uložiť mu trest vo výmere, ktorá by pokryla výkon väzby.

V prvom rade odvolací súd dáva do pozornosti, že odvolanie podali iba obžalovaní vo svoj prospech a preto odvolací súd nemohol zmeniť napadnutý rozsudok v ich neprospech, pretože tomu bránila „zásada zákazu zmeny postavenia obvineného k horšiemu“ uvedená v § 322 ods. 3 Tr. poriadku. Okrem toho ide o v poradí druhé odvolanie obžalovaných v ich prospech, preto ani v zmysle § 327 ods. 2 Tr. poriadku nemohlo dôjsť k zmene v rozsudku v ich neprospech. Aj v tomto kontexte potom odvolací súd posudzoval uložené tresty a aplikáciu príslušných ustanovení Tr. zákona.

Konajúci súd pri ukladaní trestu obom obžalovaným vychádzal zo základných zásad pre ukládanie trestu ustanovených v § 34 Tr. zákona, pričom bral na zreteľ aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, ktoré boli zistené u obžalovaných. Odvolací súd konštatuje, že priznanie poľahčujúcej okolnosti u obž. K. P. podľa § 36 písm. l) Tr. zákona je zákonné, pretože tomu zodpovedá priznanie sa k trestnému činu a jeho oľutovanie. Za nesprávne však považoval priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. d) Tr. zákona, pretože hoci obžalovaný sa konania dopustil vo veku 18 rokov 3 mesiacov, teda na hranici veku mladistvých, jeho vek žiadnym spôsobom neovplyvnil jeho rozumovú ani vôľovú spôsobilosť. Obžalovaný K. P. vedel, že poškodenie zdravia iného je protiprávnym konaním, ktoré je podľa nášho právneho poriadku postihnutelné. Uvedený záver je zisiteľný nielen zo vzdelávacieho procesu, ktorý obžalovaný absolvoval, ale aj z empirickej skúsenosti, keďže už bol dvakrát trestne stíhaný, hoci za majetkovú trestnú činnosť. Toto pochybenie však odvolací súd napraviť nemohol, pretože, by porušil „zásadu zákazu zmeny k horšiemu“. U obž. G. P. neboli zistené žiadne poľahčujúce okolnosti, s čím sa stotožnil aj odvolací súd. U oboch obžalovaných boli zistené priťažujúce okolnosti spočívajúce v tom, že spáchali viac trestných činov a pred spáchaním skutku boli už súdne trestaní, čo zodpovedá § 37 písm. h), písm. m) Tr. zákona.

Najprísnejším z trestných činov, z ktorých boli uznaní vinnými obaja obžalovaní, je zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona, za ktorý Trestný zákon ustanovuje sankciu odňatia slobody na štyri roky až desať rokov. Jeho aplikácia pri ukladaní trestu je v zmysle zásady o ukladaní úhrnného trestu uvedenej v § 41 ods. 1, 2 Tr. zákona správna. Keďže trest bol obom obžalovaným v predchádzajúcom rozsudku zo dňa 17.06.2019, ktorý bol zrušený na podklade odvolania oboch obžalovaných, uložený podľa zásady uvedenej v § 41 ods. 1 Tr. zákona, pri dodržaní pravidla ustanoveného v § 327 ods. 2 Tr. poriadku konajúci súd a ani odvolací súd už nemohol v tomto ďalšom konaní použiť sprísňovacie ustanovenie podľa asperačnej zásady stanovenej v § 41 ods. 2 Tr. zákona, ktorá by zodpovedala ukladaní úhrnného trestu za viacčinný súbeh trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom. Je potrebné si uvedomiť, že obž. K. P. spáchal zločin lúpeže až po dokonaní trestných činov ublíženia na zdraví a výtržníctva, teda nejde o jednočinný

súbeh trestných činov ale reálny súbeh viacerých trestných činov. Obdobná situácia nastala aj u obž. G. P., ktorý spáchal prečin podielníctva tak isto až po dokonaní trestných činov ublíženia na zdraví a výtržníctva, teda spáchal trestné činy viacerými (dvoma) samostatnými skutkami.

Obž. K. P. spáchal prerokované úmyselné trestné činy v skúšobnej dobe určenej mu na 1 rok pri podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. f) Tr. zákona, z ktorého bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/85/2017 zo dňa 30.11.2017, právoplatným dňa 06.01.2018. Uvedené odsúdenie nie je uňho zahladené ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu, pretože v zmysle § 50 ods. 6 Tr. zákona sa lehota na rozhodnutie podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona predĺžila na dva roky. Spáchanie prerokovanej trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a ukladanie trestu za dva zločiny a dva prečiny nepovažoval odvolací súd za také okolnosti, v dôsledku ktorých by mohol byť obvinenému ukladaný trest na dolnej hranici trestnej sadzby, ako to navrhol v odvolaní. Odvolací súd však na vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku, ktoré bolo konajúcim súdom prijaté, prihliadal ako na okolnosť, ktorá výraznou mierou skrátila uňho konanie ohľadne uznania viny, keďže obžalovaný sa vzdal dokazovania v súdnom procese, hoci toto u obžalovaného G. P. muselo byť dôkladne vykonané. Uvedené zistenie podľa názoru odvolacieho súdu malo výraznejšie ovplyvniť rozhodovanie konajúceho súdu pri ukladaní trestu, predovšetkým pri rozhodovaní o jeho výmere, a malo ho tak zvýhodniť. Tento záver potom viedol odvolací súd k posúdeniu uloženého trestu vo výmere 6 rokov ako nezodpovedajúceho všetkým okolnostiam prípadu a preto napadnutý výrok o treste u obžalovaného K. P. zrušil a zmiernil ho na trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, ktorý považoval za primeraný, samozrejme berúc do úvahy i hodnotenie skutku a jeho následku a tiež aj hodnotenie osoby obžalovaného a možnosti jeho nápravy. Takto uložený trest zabezpečí aj individuálnu a generálnu prevenciu.

Obžalovaný K. P. nebol doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody, preto boli splnené podmienky na jeho zaradenie pre účely výkonu uloženého trestu podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obž. G. P. konajúci súd uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonnej sadzby vo výmere 7 rokov po použití sprísňovacieho ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zákona, pretože opakovane spáchal zločin. S takto uloženým trestom sa odvolací súd stotožnil, pretože v dôsledku aplikácie § 38 ods. 5 Tr. zákona sa základná trestná sadzba 4 roky až 10 rokov upravila tak, že dolná hranica trestnej sadzby sa zvýšila o polovicu z rozdielu hornej a dolnej hranice trestnej sadzby, v dôsledku čoho po zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby o 3 roky sa stala zákonnou trestná sadzba odňatia slobody na 7 rokov až 10 rokov. K takejto úprave trestnej sadzby mal konajúci súd podklad, ktorý plynie z odpisu registra trestov a z obsahu spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/80/2013. Z nich totiž vyplynulo, že rozsudkom tohto súdu v uvedenej veci zo dňa 19.12.2013 bol obžalovanému G. P. za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s jeho podmieneným odkladom výkonu trestu za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním a uložením povinnosti zamestnať sa. Výkon uloženého trestu odňatia slobody bol nariadený uznesením tohto súdu dňa 17.03.2015 a obž. G. P. ho vykonal dňa 01.01.2018. Tento trest nie je zahladený, pretože obžalovaný sa počas jeho výkonu, o čom svedčí správanie sa počas výkonu väzby započítanej do tohto trestu, nesprával spôsobom, ktorý by mohol byť podkladom pre zahľadanie odsúdenia podľa § 121 ods. 2 Tr. zákona, k čomu bolo vykonané dokazovanie v rámci odvolacieho konania.

Obžalovaný okrem spomenutého výkonu trestu odňatia slobody na základe trestného rozkazu Okresného súdu Prešov sp. zn. 0T/170/2014 vykonával aj trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), f) Tr. zákona, ktorý ukončil dňa 29.05.2015. So zreteľom na toto zistenie potom rozhodnutie konajúceho súdu o zaradení obž. G. P. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia zodpovedá ustanoveniu § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona, pretože obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním prerokovaných skutkov vo výkone trestu odňatia slobody za iný úmyselný trestný čin.

Vychádzajúc z uvedených zistení a z ich hodnotenia odvolací súd uzavrel, že trest uložený obž. G. P. na dolnej hranici zákonnej sadzby je trestom nielen zákonným ale aj primeraným k okolnostiam prípadu a k osobe obžalovaného a možnostiam jeho nápravy. Keďže nebol zistený dôvod na zmenu napadnutého

rozsudku v prospech obž. G. P., odvolací súd jeho odvolanie postupom podľa § 319 Tr. poriadku zamietol ako nedôvodné.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd čiastočne vyhovel odvolaniu obž. K. P. spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku a nevyhovel odvolaniu obž. G. P. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.